

FELVIDÉKI HIRADÓ

POLITIKAI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona
Egy szám ára 20 fillér

Lapunk számára hirtetéseket minden bel- és külföldi hirdetési iroda elfogad.

Vjálttér sora 40 fillér

A király napja.

(—dr.) Nemzetünk élete két egymásba folyó ezredévének határvonalába esik Felséges Urunk uralkodása. Az ő napjaiban zárult be a mult s az ő idejében nyilt meg a jövő.

Lezáródott a mult, melyben a nemzet mindig későn tanult megismerni az eredményeket, melyek az államfő és test között kívánatos összhang megbontásából kerültek és korán ismerkedett meg azokkal a szomorú és gyászos vonatkozásokkal, melyek ezen eredmények nyomában jártak.

A mult a rombolással vegyes építés kora, azé a rombolásé, amely a legnemesebb, bár félreismert céltzatoknak érdekében pillanatok alatt akarta eltörölni a multat, nem számolva avval, hogy minden jövőnek csak a tiszteletben tartott mult lehet biztos alapja és azé az építkezésé, amely a mult szétszórt és félretolt romjai között akart alkotni, nem gondolva meg, hogy a jövő tisztelete és szeretete meg nem erősödhetik ott, ahol a mult megtagadtattott.

A magyarok őstermészete, élete, egész története az államfő kimagasló és mély tiszteletére, hódolatára utal bennünket. Nincsen nép, nemzet, amely saját fejedelmét annak a kívánatos összhangnak napjaiban annyira becsüléssel és szeretettel környezné, mint a magyar és nincsen nemzet, amely a trón magasztosságát, fényét olyan féltő gonddal őrizné és annak biztonságáért annyit áldozni képes legyen, mint ez a nemzet, amely a vész napjaiban élete legszebb virágait szívesen áldozta föl érte, mert az az igazság vezérelte akkor, hogy az erős trón a nemzet erőssége s annak elvesztével elvesz maga a nemzet is.

A multból örökölt eme nemzeti erőnek, az állam biztos fenntartása eme leghatalmasabb tényezőjének: a korona és nemzet között való fel-tétlen, tiszta és benső egyetértésnek fontosságát senki jobban nem értette meg, mint Őfelsége akkor, amikor

áthatva attól a tudattól, hogy csak az a nemzet számíthat hosszú életre, fennmaradásra, amely kegyelettel tekint vissza őseire és megszivleli a mult eredményeiből levont nagy tanulságokat, bölcs belátásánál és valóban uralkodói körültekintéssel maga egyengette az utat, amelyre a nemzet, hogy rálépett, megtanulta megint azt az igazságot, hogy az ország csak akkor lehet erős és virágzó, mikor fiai királyukhoz ragaszkodva, egymással a haza szent szeretében olvadnak össze.

És elkövetkeztek a jövő szebb napjai.

Azon napok, amelyekben a mult dicsősége és szenvedései, az áldozatok és elért eredmények, hazánk megszentelt földje s a kincsek, melyek a magyar nemzet lelkében, szívében fekszenek, — a korona és az ország közös tulajdonává váltak. És elkövetkeztek azok a napok, ahol azon az új alapon, mit a király és a nemzet megszentelt frigye minden kőnél és vasnál szilárdabban épített meg, megindult az építkezés, az új nagy, erős és hatalmas Magyarország megteremtése felé.

És amint akkor közös lett a mult és annak minden vonatkozása, úgy lettek közösek azok a kötelességek is, amelyek ezek tanulságai folyamán képpen s a nemzet új élete biztosítására fölmerültek.

És közös lett a tudat, hogy ez a kapocs épp oly szükséges ma, mint volt valaha a letűnt századok folyamán, s hogy az állam mindkét tényezőjének érvényesítése is megkívánja ezt, mert az igazi erőnek és biztonságának csak ez lehet egyedüli forrása.

Büszke önérettel tekintünk az új korszaknak eddig megtett útja fölött máris.

Mert amig egyrészt ott látjuk a nemzeti szellemet, amint a minden irányú fejlődés útján szinte rohamos sebességgel tör előre, úgy másként kivehetjük a korona irányító kezét ott, ahol a nemzet utvesztőbe tévedt és atyai gondoskodását, buzditását,

ahol a helyes uton vagyunk a nemzetnek, a jövő nagy és erős Magyarország megteremtésének nehéz munkájában.

És azóta nincsenek megpróbáltatások, nincsenek lankasztó erőfeszítések, amiket az államfenntartó tényező jegyében le nem küzdöttünk volna és nincsenek politikai utvesztők, válságok, amelyekben ennek az egyetértésnek vezérlete mellett el nem igazodtunk volna.

És most, abban az ünnepélyes pillanatban, amikor a király nyolcvanadik születése napján az egész ország, mint egy szív és egy lélek örömmünnetet ül, azoknak az uralkodói erényeknek hódoló elismerése mellett, melyekkel nemzetünket a haladó népek sorába emelni segített, melyekkel nemzeti életünk létét, alkotmányunkat megszilárdította s így az egész magyar állam jövője életét hosszú századokra biztosította, hódolatteljes tiszteletünket és alátvalói ragaszkodásunkat bejelentjük mi is és alázatosan kérjük, hogy nemzeti nagylétünk nehéz munkájában továbbra is vezérünk legyen.

A magyarok Istene, akinek különös gondviselése tartotta meg királyunkat a legnehezebb időkben, tartsa meg most is minnél hosszabb időközön át a magyarokért — a magyarok trónján!

A király ünneplése.

A legelső magyar ember, a király születésének 80-ik évfordulóján e vármegye közönsége is kivette részét abból az általános örömből, azokból az ünnepekből, melyekkel e hűséges nép szeretettel, hálával, ragaszkodással körülrajongott koronás királyának ebből az alkalomból adózott. A mi imánk is elvegyült a négy folyam által átszelt ország minden részéről, minden tájképről égnek szálló buzgó könyörgésekkel, melyekben áldást, boldogságot, hosszú életet könyörögnek a mi jóságos nagy és nemeslelkű királyunk felkent fejére.

Éltesse Őt a Mindenható, tartsa meg Őt a Gondviselés még számos

évekig, hogy a magyar nemzet meg az ő jogára alatt végezhesse be azt a nagymunkát, mellyel egy új ezred-évre biztosítja létét és fennmaradását. Eljen a király!

A város kivilágítása.

Vármegyénk alispánjának felkérése folytán, a község előjárósága intézkedett, hogy a nagy évforduló előestéjén, a lakóság tehetőségéhez mérten díszítse fel a házakat, ablakokat pedig, a lakonyat leszállítával világitásuk ki.

A kérésnek, a különben is lelkes lakóság kész örömmel tett eleget. Amint a nap lebukott a hegyek mögé, ezer és ezer gyertyafény gyuladt ki a város minden részében, mely az utcákon sürt sorokban sétáló közönséggel valóban imponáló benyomást tett.

A főtitért, hogy az ódon vármegye háza fényárban szótt, le a város hosszú utcáján, minden ablakban ott lobogott az az egy-két szál gyertya, melyet a szeretet igaz érzése gyújtott fel a koronás király tiszteletére.

Gyönyörűen volt megvilágítva Fischer Ármin vaskereskedő háza, hol a kapu felett alkalmazott transzparenson *Eljen a király* felirat gyönyörködte a sétálókat. Igen szép volt a Moskóczi-féle kirakat, Löwy Mór gabonakereskedő erkélye, Graber Jakab és Wix Miksa háza, továbbá a Dom szálloda, melyet a bérlő, Rösler József ékesített fel és világított ki saját költségén.

Késő éjjel vált már, midőn a gyertyalángok lassanként kialudtak, s e fényben uszó város lakósága pihenni tért.

Disz közgyűlés.

A vármegye törvényhatósági bizottsága, még a folyó évi június hó 15-én megtartott közgyűlésén elhatározta, hogy a király O Felségének 80-ik születése napján diszközgyűlést tart, s e közgyűlésből hódoló felirattal járul jóságos színe elé.

E határozatból kifolyólag a vármegye alispánja, a mult héten szétküldte volt a

diszközgyűlésre szóló meghívókat a törvényhatósági bizottság tagjainak.

A közgyűlést hálaadó isteni tisztelet előzte meg a helybeli katolikus templomban, hol a nagy misét Cserei Emil kanonok celebrálta, a korust pedig a daloskör szolgáltatta.

Az isteni tiszteleten résztvevő közönség a vármegyeháza nagytermében gyülekezett s az alispán vezetése mellett ismét mentek át a templomba hosszú tömött sorokban; ott láttuk Justh György és Justh Ferenc nyugalmazott főispánainkat, a törvényhatósági bizottság tagjait nagy számban, az állami, törvényhatósági és községi tisztviselőket teljes számban, helybeli bankok tisztviselői karát, továbbá az itt időző sorozó bizottság tisztjeit.

Az isteni tisztelet bevégeztével a közönség a vármegyeháza nagytermébe vonult, ahol a közgyűlést pontban 11 órakor vármegyénk alispánja a következő szavakkal nyitotta meg:

A tekintetes vármegyei közönség f. évi június hó 15-én tartott közgyűlésében elhatározta volt, hogy O Császári és Apostoli Királyi Felsége születése 80-ik évfordulójának megünneplése céljából diszközgyűlést tart.

Énnélfogva a mai napon avégből gyűltünk egybe, hogy ezt a nemzeti örömnapot megünnepeljük külső díszszel, hazafias felbuzdulással és alattvalói hódolatunk nyilvánításával.

Ezek folyamánaképp diszközgyűlésünk bevezetésül emelkedjünk fel helyeinkről s hangoztassuk igaz hazafias érzéssel ősi szokás szerint:

Eljen a király.

Ahogy a közönség lelkes éljenzése lecsillapult, felkelt Cserei Emil kanonok s gyakori éljenzéssel kísérve, a következő emelkedett beszédet mondta el:

Tekintetes Alispán Ur!

Azon javak közé, melyeket földi boldogságunk tartozékaiul tekintünk, méltán sorozzuk a hosszú életet, aggkort is. A hosszú életet azon három jó között is találjuk, melyek közül az ó-szüvetség hírneves királyának Salamonnak választani lehetett s amelyet meg is kapott jutalmul annak, hogy a bölcsességet választá. Alig is van ember, aki nem akarná megélni az aggkort, jölehet előre láthatók annak fogatkozásai, gyengeségei. Azért mondja Ciceró: „senectus, quam ut adipiscantur omnes optant, eandem accusant adepti“. Mindenki kívánja az öregséget és amikor elérte, nincs vele meglegedve. Ezen mondás igazsága azonban csak magára az egyénre vonatkozhatik, amennyiben az öregség teher arra, aki azt viseli és sokszor halljuk az öreget sóhajtozni a halál, a vég után.

Egészen másképen áll a dolog, ha nem egyéni szempontból, hanem a társadalom és közjó szempontjából itéljük meg az öreg kort. — Így itélve meg azt, be kell ismerünk, hogy az valóságos áldás és Istennek különös kegyelme. A tapasztalat, a jó tanács, higgadt, megfontolt elvek és nézetek: az emberi társadalom fennállásának eme nélkülözhetetlen kellékei a legtöbb esetben és rendszerint a hosszú életnek gyümölei. Neme tapasztaljuk, hogy egyes családok fennállásukat, tekintélyüket, vagyonukat az öregek érett megfontolt tanácsának, bölcs vezetésének köszönik? Innen a magyar mondás is: „Jó az öreg a háznál“. És a mi egyes családokban érvényesül,

T Á R C A.

Az ezüst gyűrűt.

Harcincöt esztendeig bujta az erdőket. Az ország vadonjait ugy ismerte, mint a szülőfaluját. A rózsaszint hajnal, a déli napot és a piros alkonyatot az évszázados lombokon keresztül szűrődve látta csak. Éles és fűrkésző szeme, már ugy hozzászokott az erdei homályhoz, hogy mikor kijutott néha a szabadba, sötét szemüveggel tudta csak tűrni a napot. És a sárguló mezőket, pipacsos réteket is sötét homályos színben látta csak pompáni szemüvegén keresztül.

Hlinka bácsi — ugy hívták az öreget az erdők melletti falvakban — ritkán mutatkozott. Csak igen nagy ünnepek családk ki az erdőből az emberek közé. Akkor sem járt népes helyekre; kerültte a korcsmát és templomba sem járt soha. Azt tartotta: erdészek erdő a temploma, mert ott óvja meg őt az Isten a veszedelmektől.

A nagymarosi erdő mellett egy kis faluska húzódik meg s a távolból ugy fest, mintha néhány törpe házacskó volna bekeelve két egymás mellett emelkedő hegy közé, csak a magasan kiemelkedő torony és néha messzire hangzó harangzuga hirdeti, hogy népes faluska.

Hlinka nagyon megszerette azt a helyet s mikor csak tehetett, mindig mutatkozott a faluban. Egy ilyen alkalomkor nagy szomszóságában betért egy házba, mely a falu egyik félreeső helyén volt, közel az erdőhöz.

Amikor belépett a rácsokapuban, egy öreg asszonyka jött eléje szives szóval.

— Mi jó hozza felénk, erdész uram?

— Megszomjaztam, egy korty vizet akarnék.

— Akár kettővel is. Kertőljön beljebb — s hamar szaladt pohárért s friss vizet merített a kutból.

Hlinka bácsi addig leült a konyhában, föltette sötét szemüvegét s pihent, míg a vizet kapta.

S aztán, mintha jól ismerték volna egymást, szóba elegyedtek.

— Egyedül van?

— Egyedül, hisz én ugy vagyok már husz esztendeje, mióta anyám meghalt. Egy lányom van velem, de az is kint jár, kapálja a kukoricát.

— Hát a férje ura?

Itt kissé zavarába jött az öreg asszonyka s nem tudott rögtön válaszolni. Csak ugy himezett-hámozott s aztán olyan határozatlan hangon mondotta:

— Nincs már nekem férjem.

— Hát bizony így nagyon egyedül van — mondotta Hlinka bácsi s részvéttel csóválta a fejét, majd folytatta. — Én is csak ugy vagyok. Nincs énnekem senkim, se szülőm, se családom, se rokonom. Egy ideig a puska volt a feleségem, de hogy megöregedtem, az is terhemre volt s letettem. Most egészen magam vagyok.

— Szomorú sor az, tudom magamról — jegyzi meg az öreg néni. — Mig fiatal az ember még megvan valahogy, de mikor már korosabb lesz, nagyon is rossz az, ha egyedül marad. Ha, Isten ments, megbetegszik, nincs aki ápolja, gondozza, rossz az nagyon. — Mióta élek — mondja büszkén az erdész — még nem voltam beteg. Erdész ember nem beteg soha s ha megbetegszik, biztos meg is hal, mert azt már akkor semmi meg nem gyógyítja. Jobb levegő az erdei levegőnél nincs a világon sehol, mindentl is csak rosszabb van s az erdész hora menjen az erdőből, ha egyszer beteg? Nincs azon már segítség. Az elődeim is mind így jártak.

— Ez igaz, nagyon igaz, erre nem is gondoltam volna.

— De most már megyek, körtlnézek egy kicsit s visszamegyek az erdőbe. Köszönöm a vizet.

— Nincs mit köszönni — szól utána az asszony. — Ha megint erre jár, el ne kő-

ugyan ezt látjuk egyes nemzetek életében is. Lapozzuk csak végig hazánk történetét és megtudjuk, hogy az ország azon királyok alatt volt a leghatalmasabb, a legrendezettebb, akik hosszú ideig uralkodtak és öreg kort értek el. Szent István, Róbert Károly, Nagy Lajos, Mátyás a legjelesebb királyai hazánkban s mindezeknek hosszu időre nyult az életük s uralkodásuk 40—40 évre terjed ki.

Tény tehát, hogy bő áldás árad az öregekről egyes családokra épp úgy, mint egyes nemzetekre s az egész emberiségre egyaránt. Nem csoda, ha nagy tisztelet övezi az öreg kort, mely nem is annyira az évek sulyától meggörnyedt, roskatag testnek szól, mint inkább a bölcs tapasztalatnak, a hosszu időn át, az élet viharaiiban megedzett léleknek. Tisztelet és nagybecsülés minden öregnek, de kiváltképen tisztelet és nagybecsülés az ősz koronás főnek!

Ezek az eszmék és indokok vezérlik a magyar társadalmat, a midőn ez idén a szokottnál fényesebb ünnepélyek között üli meg Apostoli Királyának 80 ik születésnapját.

Magyarország népei mindenha megragadták az alkalmat a trón iránti hűség és ragaszkodás megnyilvánítására. Hiszen az ország bölcsőjénél ott volt a monarchikus kormányforma és ez mint valami aranyfonál végig húzódik eseménygazdag történelmünkön keresztül. Magyarország nép és földrajzi helyzete megköveteli a királyságot. Mi sem természetesebb, ha minden alkalmat felhasznál, hogy lerójjá

hódolatát királyának felkent személye iránt. Annál inkább teszi azt jelenleg az ő 80 éves királya iránt! Nem reám tartozik most esetelni Ő Felségének nagy érdemeit, melyeket országainak, népeinek vezetése körül szerzett. Csak annyit mondhatok, hogy majdan a történetírók a legfényesebb korszakok közé fogják sorolni királyunk uralkodását.

Rövid vonásokban mégis megvázolom hosszu életét. Akkor vette át a trónt, amidőn az emberiség egén az alkotmányosság hajnala pirkadott. De mielőtt ennek a napja felkelt volna, nagy viharok, véres forradalmak zúgtak végig egész Európán. Ő ott állott rendületlenül a legnagyobb rázkódások közepette. Ő neki jutott osztályrészül a nehéz feladat, hogy a régi kormányzási rendszer csendes és kényelmes medréből a hullámverte tengeren evezzen át s vigye népeit az alkotmányos kormányforma révébe.

Vegyük hozzá a szerencsétlen kimenetelű háborukat, a nagy családi csapásokat, a trónörökös elvesztését, felséges hitvesének gyászos végét: nem kell-e csodálkoznunk, hogy oly sok küzdelem és megpróbáltatás után még 80 éves korában is biztos kézzel tartja az uralkodás gyeplőit, odaadó szeretettel és hivatásos kötelességgel intézi népeinek sorsát!

Ki ne tudná, hogy Ő Felsége tartja fenn az európai békét? Az egész Európa állig van felfegyverkezve s hogy eddig nem támadt világháború s patakokban nem folyt az embervér: egyedül annak a

tiszteletnek tulajdonítható, mellyel az uralkodók és államfők 80 éves királyunk iránt viseltetnek.

Gondviselészerti férfitú Első Ferenc József Apostoli Királyunk Ő Felsége, mert nehéz, vészteljes időben ül ősi trónusán. S mert tudja, hogy ő az isteni Gondviselésnek kiválasztott eszköze, ez ad neki erőt és kitartást, hogy aggkora dacára viseli vállain az uralkodás nagy és gondteljes terhét. Ezt érzik Ő Felsége alattvalói is, innen ma az általános ünneplés. És az általános ünneplésből Turóc vármegye közönsége is kivieszi a maga részét, amidőn a templomban tartott hálaadó isteni tisztelet után diszközgylésre e tereben egybegyűlt, hogy kifejezést adjon hódolatának és tiszteletének ősz királya iránt! Hadd vegyüljön a mi lelkes szózatunk is a milliós hálaénekébe, az alattvalói szeretet szárnyain repüljön a mi imánk is a Mindenhatóhoz, kérve őt: óvja és tartsa 80 éves királyunkat, hogy ép szellemi erőben még magasabb aggkora elérévén, legyen sokáig őre a békének, jószágos atyja országai népeinek! Éljen ősz királyunk Ő Felsége!

Cserői Emil kanonok után *Justh* Ferenc országgyűlési képviselőnk emelkedett szólásra s a hódoló felirat küldését célzó indítványát a következő magvas és magasröptű indokolás közben terjesztette elő:

A magyar nemzetnek mindig jellemző tulajdonsága volt az, hogy koronás királyaihoz igaz odaadással s a legnagyobb áldozatkészséggel ragaszkodott.

S ha keressük e ragaszkodás-

rútle a Lidi néni, mert úgy hinak engem. A maga nevét tudom.

— Tudja? No majd betérek itt-ott egy szóra. Hozok egy kis jó gombát, ha újra jövök.

— Köszönöm, az Isten áldja meg!

— Isten áldja! — S ezzel becsapta maga után a rácsos kaput s elment.

Az utó, mintha mögötte messze elmaradt ifjusága szemből jött volna vele. Mélyen elmerült gondolataiba s eszébe jutott egy emlék, egy kaland, emlékezetében már kissé színezett, megfakult s Hlinka bácsi szíve hevesebben dobogott. És hiába akart szabadulni ezektől a haszontalan hangulatoktól, nem birt, nem tudott. A Lidi néni idézte fel talán őket? Hiszen nem beszéltek semmi olyant, csupán arról panaszkodtak, hogy szomorú, hogy keserves az egyedüllét. Egy kicsit még járt-kelt a faluba, azután mintha mi sem történt volna vele, az erdőnek kanyarodott. Mikor beért a fák rengetegébe, eszébe jutott, hogy gombát ígért Lidi néninek. Szemeit a földre szegezte s kereste a jó gombákat, így talált egyet, ott is, szépen kivájta a földből, kissé megtisztította s kabátja zsebébe dugta őket. A gombaszedés volt most minden gondja s őrtit, ha minél többet szedhetett.

Másnap örömmel állított be Lidi nénihez egy nagy csomó gombával.

— Lidi néni, ide nézzén, ez mind gomba s egy egész kis batyut tett az asztalra.

Az öreg asszonyka nagyon megörült, mert hiszen szegényen voltak ők mindennel. Azután leültek egymással szemben, mint régi jó ismerősök s Hlinka bácsi is úgy érezte magát, mintha teljes életében máshova nem is járt volna, csak ide. Kényelmesen megtönte a pipáját, rágyújtott s megeredt a beszélgetés. Eleinte csak lassan, vontatottan meg-megakodolva, de aztán csak rátaláltak a beszéd fonálra.

— Bizony már a lányom is harminchat esztendő, volna is már kőrője sok, de nem adom. Nem akarok magamra maradni.

— Jól teszi — mondja Hlinka bácsi — szeretném már látni, mikor jön haza? — kérdi kíváncsian.

— Ha itt marad, most már nemsokára jön, ma korán végez.

— Fiatalon vesztette el apját?

— Nehéz azt elmondani, erdész uram, tán el sem vesztette, tán él is, csak nem tudjuk, hogy hol.

— Hogy-hogy, hát volt is apja, meg nem is? — jegyzi meg tréfálkozva Hlinka.

— Ugy van. Volt is, meg nem is, — s valami bánatos árnyék suhant Lidi néni arcára.

— Mondja el hát Lidi néni, hiszen nincsen abba semmi — nógatta az öreg.

— Elmondom, jó ember megérti mindenek a sorát.

— Megértem bizony.

— Nem vagyok én már fiatal, nincs mit azon röstelkedni s mintha önmagát akarta volna e szavakkal biztatni, kerekén belekezdett a történetbe. Husz esztendő lehettem, akkor is itt laktam ebben a házban s kijártam az erdőbe nyár idején gombát szedni, ősz táján meg galyakat gyűjtteni a télire. Keresztül-kasul jártam az erdőn, néha eltvedtem egészen a másik határba s jó este lett akárhányszor, mire hazakerültem; mondom husz esztendő lehettem s már egy ősz felé járt s én jó messze bent voltam a vadonban, valami ördög vitt akkor olyan messzire engem, már rám alkonyodott s én hazafelé igyekeztem. Egyszer csak szembe találtam magam egy szép szál legénnyel. Sose láttam, azt se tudtam, hová való. Csak azt láttam rajta, hogy magyar ember volt. S hogy szembe kerülök vele, megszólit, hogy hová tartok, mondom: hazafelé. De ő csak nem engedett az utamra, hanem hozzám szegődött s velem jött. Azt mondta, hogy elkísér. Én féltem tőle, de aztán láttam, hogy nem veszedelmes ember, hát eltréfálkoztunk. Már sötétedett és mi még mindig messze bent

nak indító okait, úgy azokat a magyarság hagyományos hűségében tudjuk csak fellelni, amellyel királyiához, akiket bizalmával és szeretetével megajándékozott, viseltetni tudott.

Igy volt ez a kezdettől fogva mindig, amint az történelmünk lapjain fényesen felírva áll.

S ha voltak is időpontok, amelyekben a nemzet és királyai között a viszonynak bizonyos látszólagos elhűgülése mutatkozott, úgy ez sohasem jelentette a nemzet szeretetének csökkenését; múlt felhő volt ez, amelyet egy jogaihoz szívében ragaszkodó, azért folytonosan küzdeni kényszerült nemzet aggodalmait idézhettek fel, amelyet azonban a királyi kegy és igazságérzet napsgarainak mindig eloszlatni sikerült.

És elődeinek nagy utóda I. Ferenc József ő cs. és kir. felsége valóban meg tudta találni nemzete szívéhez az utat. Élte és uralkodásának hosszu éveit alatt sokszor volt alkalma kimutatni fenkölt lényének fényes tulajdonságait; viszont a nemzet is nemcsak a tartozó hűségnek, de az igaz szeretetnek is számtalan bizonyítékait szolgáltatva vele szemben.

Élete alkonyán, amikor az isteni gondviselés a 80. esztendőt megérnie engedte, feldiszipve népeinek aranykoronáival, de meg nem kímélve az életnek töviskoronáitól, valóban bámulattal tekintünk reá, akinek uralkodását sok legyőzhetlenné látszó akadály leküzdése, nagy, elviselhetetleneknek látszott csapások eltűrése után végeredményben mindig siker koronázta!

voltunk az erdőben. Aztán, hogy-hogy nem, valami fákkal sürűn benőtt völgybe jutottunk s leültünk pihenni s ő hozzám simult és simogatót s észre sem vettem, egyszer csak megécskólt s az ujjamra akarta huzni a gyűrűjét; szép piroskőves ezüst gyűrű volt, de én nem akartam elvenni.

Hlinka bácsit valami nyugtalanság fogta el s közbe vágott.

— Aztán azt mondta, hogy: lennél-e a feleségem?

Lidi néni szemei megélenkülttek s meglepetten szólt:

— Igen, azt mondta.

— Aztán a legény vállára hajtotta a fejét — folytatta Hlinka.

— Így volt.

— Aztán nagy vihar keletkezett,

— Igen nagy vihar, villámlott, dörgött.

— Es megereedt a zápor.

Lidi néni elspádt:

— Honnan tudja?

Hlinka csak folytatta:

— Es közelbe leült a villám és egy hatalmas fát ketté hasított.

— Jézus Mária, honnan tudja ezt? Kérdi magánkivül Lidi néni.

— Es maguk egy sürű bokorba bujtak a vihar elől s ott egymáshoz simultak, mint két gerlice.

E sikerhez elkalauzolta Őt népeinek jól kiérdemelt szeretete és hagyományos hűsége.

Turóc vármegye közönsége mindenkor előljárt a felséges uralkodóház iránti hűségben és ragaszkodásban s csak ezen érzelmeit igazolja, amidőn szerény áldozatával hozzájárul a hála ama tűzének élesztéséhez, amely a népek milliói által az ő dicsőségén emelte oltáron lobog s amely nem fog kialudni soha!

Indítványozom, hogy Turóc vármegye közönsége a mai diszközgyűléséből hódoló feliratot intézzen felséges urunk és királyunkhoz, amelyben születésének 80-ik évfordulója alkalmából hódolatteljes szerencsekívánatait fejezi ki.

Miután Juth Ferenc indítványát a közgyűlés lelkesedéssel magáévá tette, Csepessányi Sándor tb. főjegyző felolvasta lapunk felelős szerkesztője által fogalmazott következő felirati javaslatát:

Császári és Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesebb Urunk!

Őseink kegyeletes szokását, hűséges szíveik öröklött ragaszkodását követve, lelkünk mélyéből fakadó hódolattal járulunk Felséged legmagasabb színe elé, hogy alattvalói benső igaz szerencsekívánatainkat tolmácsoljuk abból az alkalmából, midőn a Gondviselés kiváló kegyelméből születésének nyolcvanadik évfordulóját ünnepli.

Tesszük ezt azzal a mélységes hálaérzéssel, melyet hosszu és bölcs uralkodása alatt népei, de különö-

sen a magyar nemzet iránt tanusított atyai gondoskodásával, jó és igazságos lelkének szeretetteljes megnyilatkozásaival és kimagasló uralkodói tulajdonaival e nemzet minden igaz fiának keblében nagyra nevelt.

Felséges Urunk! A Mindenható Isten végtelenül bölcs akaratából közel félszázadra nyult áldásos uralkodása alatt vetette meg nemzetünk azokat az alapokat, melyeken az új és erős Magyarország felépült, nemzetünk hatalma megszilárdult s anyagi és szellemi erőink oly magas fokra emelkedtek, hogy ma már duzzadó erőforrásaink tudatában teljes önérzettel vallhatjuk magunkat a dicső multu Uralkodóház legerősebb oszlopának.

Érzi ezt ma Szent István országainak minden egyes polgára s hálájuk megnyilatkozása forró imába foglaltn száll az Egek urához, áldást könyörögve Felséged felkent fejére.

Az imádkozókhoz csatlakozik e vármegye közönsége is buzgón kérve a Mindenhatót, hogy azt a lelki örömet, melyet a fejedelmeknek népei boldogsága nyújt, hűséges magyar nemzetének áldásai közt még hosszu éveken át boldogan élvezhesse.

Maradtunk császári és királyi apostoli felségednek

hódoló alattvalói

Turóc vármegye közönsége.

A javaslat felolvasása után az elnöklő alispán néhány lelkes szóval ünnepelte még koronás királyunkat s a közönség tüntető éljenzései közt a közgyűlést bezárta.

*

A római katolikus templomban tartott isteni tisztelettel párhuzamosan a helybéli zsidó templomban is tünnevényes isteni tisztelet volt, melynek végeztével *Weiskopf* Arthur dr. rabbi mondott gyönyörű ünnepi beszédet. A hallgatóság elragadtatással emlékszik meg a kiváló szónoklatról.

Megyei és községi ügyek.

(*) A főispán nálunk. Csaplovics Simon a vármegye főispánja, a folyó hó 15. városunkba érkezett. A délután folyamán neczpáli kastélyában felkereste *Juth* György nyugalmazott főispánt. 16-án a vármegye alispánját és a járási főszolgabírákat látogatta meg.

(§) A központi választmány ülése. A vármegye központi választmánya vármegyénk alispánjának elnöklése mellett a folyó hó 16-án d. u. 2 órakor a vármegyehez kistermében ülést tartott, melyen a képviselő választók 1911. évre érvényes összeírása ellen beadott felelőbeszéseket intézték el.

— Mint két gerlice — ismételte könnyes szemekkel Lidi néni.

— Amig a vihar elült.

Lidi néni törtülgette a szemeit.

— Aztán hónapok mulva megszületett a gyermekem.

Egy darabig csend volt, az öreg Hlinka szemére is odaszókött egy könnyesepp. óvatosan letörli széles tarka zsebkendőjével és aztán odanyújtja Lidi néni elé a jobb kezét:

— Ez a, Jézusám, ez ám, a piros köve is ez s a hangja remegett.

Aztán nézte Hlinka arcát. A két öreg tekintete találkozott egymással s épügy látták egymást, mint akkor régen, távoli időkkel ezelt az erdőben, amikor először találkoztak.

— Hát te voltál az — kérdezte remegő hangon Lidi néni.

— En voltam, Lidi.

S mind a ketten sirva egymásra borultak s hogy kisírták magukat, Lidi néni odaszólt Hlinka bácsihoz:

— Mindjárt itt lesz a lányunk, majd meglátod, milyen szép lett.

Alighogy ezt kimondotta, becsapódott a rúcskapu, Lidi néni kitotyogott fiatalos rugékonysággal az udvarba s eléje kiáltott a hazaérkező lányának:

— Zsuzsikám, gyere hamar, megjött az apád! . . .

Peterdi Andor.

(§) Az utkaparói szabályrendelet. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a f. évi március hó 15-én megtartott közgyűlésben megalkotott s a törvényhatóságai közutakon alkalmazott utkaparók szolgálati viszonyairól szóló szabályrendeletet kisebb pótlások végett azzal küldte vissza a vármegye közönségének, hogy a felveendő pótlások után a szabályrendelet újból tárgyalandó lesz. A letárgyalt szabályrendelet jóváhagyás végett ismét a kereskedelemügyi kormányhoz terjesztetik fel.

(§) Tótróna község regále kötvénye. A m. kir. belügyminiszter Tótróna község nevére kötményezett regále kártalanítási kötvény értékének megértése végett rendeletet intézett a vármegye alispánjához, hogy hívja fel az urberesek elnökségét, miszerint adjon kimerítő tájékoztatást, a kötvény mibenlétéről, hogy annak megsemmisítése, illetve helyreállítása tekintetében megfelelőleg intézkedhessék.

(§) Külföldiek kiutasítása. Gyakran előfordul, hogy az állam területéről jogérvényesen kiutasított külföldiek egyfelől ügyliknek újrafelvételét, másfelől a kitiltó jogerős határozatnak hosszabb-rövidebb időre való felfüggesztését, nemkülönben lakási szándékuk újabb bejelentésének tudomásul vételét kérelmezik. A m. kir. belügyminiszter most egy újabb rendeletében kimondja, hogy külföldieknek jogerős véghatározattal befejezett kiutasítási ügyekben újrafelvételnek helye nincs.

(§) Jóváhagyott számadások. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a vármegye közönsége által felülvizsgálatra felterjesztett szucsányi vámoshidét utkaparói nyugdíjalapok 1909. évi számadási zárátat a számvetőség összeállításában jóváhagyta.

Felhívás a F. M. K. E. turóci választmányának tagjaihoz.

A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület a folyó hó 24-én szerdán tartja XXVIII. évi rendes közgyűlését Érsekújvárott. Ez alkalommal ismét beszámol egy évi tevékenységéről az az egyesület, melynek áldásos működéséről, mérhetetlenül nagy hivatásáról annyiszor és oly sokat írunk e lapok hasábjain.

A közelmúltban már beszámoltunk az egyesület elmúlt évi működéséről, mely beszámolót bizonylalt megnyugvással vették tudomásul mindazok, kiknek lelkében ugyanazok az eszmék vertek gyökeret, melyért ez az egyesület lankadatlan buzgalommal küzd és fáradozik.

Az az egy bizonyos, hogy a magyarság irányításában, a magyar esz-

mék és vágyak terjesztésében és megtestesítésében ez az egyesület a Felvidéken ma már oly hatalmas tényezővé nőtte ki magát, hogy annak nagy és tudatos működése előtt kalapot kell hogy emeljen minden magyar, nemcsak itt a nemzetiséglaktá vidéken, hanem ott lent a szinmagyarság által lakott s bővelkedő vidékeken is.

S mi mivel tudnók jobban meghálálni ennek az egyesületnek fáradozásait, áldozatkészségét, véghetetlen kitartással egybekötött eredményekben gazdag munkásságát, mintha teljes odaadással tüntetőleg részt veszünk azokon a gyűléseken, melyeket évente a Felvidék más-más városaiban rendez, abból a célból, hogy lelket öntsön a csüggedőkbe s példájával serkentse, buzditás szent ügyünk munkásait arra a nagy munkára, melyet a magyar nemzet legszentebb érdekei elénekbe szabtak.

Most is azzal a kéressel fordulunk a turóci választmány tagjaihoz, hogy minél számosabban jelentkezzenek azok, kik az érsekújvári közgyűlésen megjelenni óhajtanak, hogy így számban is tüntethessünk azok mellett a magasatos eszmék mellett, melyeknek megvalósítását hazafias lelkünk szomjazza.

A turóci küldöttséget vármegyénk alispánja fogja vezetni. A küldöttség indul Turócszentmártonból délután fél 2 órakor Zsolnán át.

A közgyűlés sorrendjéről a következőket adjuk közre.

I. Az igazgatóválasztmány 1910-ik évi augusztus hó 23-án este 6 órakor, a város-ház közgyűlési termében, a közgyűlés tárgyalnak előkészítése végett ülést tart. *Az ülés nyilvános.*

II. Ugyanaznap este 8 órakor ismerkedési estély az *Arany oroszán* szálloda nagytérben.

III. Augusztus 24-én reggel 8—10 óráig istentiszteletet a különböző felekezetek templomaiban.

IV. Délelőtt 11 órakor, az új főgymnázium tornacsarnokában, Desseffy Emil gróf elnöklése mellett közgyűlés a következő tárgysorozattal:

1. Elnöki megnyitó.
2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére három egyesületi tag kiállása.
3. Ügyvezető alelnök beszámolója az egyesület 1909/1910. évi munkásságáról.
4. Az elnökség 1909/1910. évi jelentése és az igazgató-választmány kapcsolatos határozati javaslatai.
5. Az egyesület 1909. évi összszámadása és a vonatkozó törvényszerű fölmentvény megszavazása.
6. Az egyesület 1911. évi összköltségvetésének megállapítása.
7. A nyitairt közművelődési ház építési költségeire az egyesület által felveendő és a

vallás- és közoktatásügyi miniszterium által törlesztendő 300.000 koronás kölcsön ügye.

8. Az 1911. évi közgyűlés helyének meghatározása.

9. Indítványok, amelyek az alapszabályok 16. §-a értelmében az elnökséghez szabályszerű időben beérkeztek.

V. Déltán 1 órakor diszobed az „Arany Oroszán” szálloda nagytérben.

Felkérjük a turóci választmány tagjait, hogy azok, kik a közművelődési egyesület tünepén résztvenni óhajtanak, ebbeli szándékukat 22-én este 8 óráig az ügyvezető alelnökökkel, lapunk felelős szerkesztőjével okvetlen közölni sziveskedjenek.

HIREK.

— Uj pénzügyigazgató. A m. kir. pénzügyminiszter a f. évi 2929. szám alatt kelt rendeletével a következőkről értesítette a vármegye közönségét: **Ö** csász. és Apostoli királyi Felsége Bad-Ischlben 1910. évi július hó 9-én kelt legfelső elhatározásával legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy *Kaczvinsky Kálmán* kir. tanácsos besztzercebányai pénzügyigazgató saját kérelmére a törvényes nyugdíjjal állandó nyugalomba helyeztessék és neki ez alkalomból 40 évet meghaladó sikeres és buzgó szolgálata elismerésül legfelsőbb megelégedése tudtal adassék.

Ezen legfelső elhatározás alapján *Kaczvinsky Kálmán* kir. tanácsos pénzügyigazgatót az 1885. évi XI. t. cz. 20. és 21. §§-ai értelmében állandó nyugalomba helyeztem és egyben szolgálata alól felmenttem.

A folyó évi augusztus hó 4-én 8110. sz. alatt kelt rendeletével pedig a következőket közli: **Ö** császári és Apostoli királyi Felsége Bad-Ischlben 1910. évi július hó 26-án kelt legfelső elhatározásával *Salanin János* pénzügyi tanácsos, veszprémi pénzügyigazgató helyettesét a VII. fizetési osztályban való meghagyás mellett pénzügyigazgatóvá legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott. E kinevezéssel egyidejűleg nevezett pénzügyigazgatót a besztzercebányai m. kir. pénzügyigazgatóság vezetésével megbizta.

— **Női kereskedelmi tanfolyam.** Amint megbizható forrásból értesültünk, a folyó év szeptember havában a helybeli felső kereskedelmi iskolában megnyílik az egy évig tartó női kereskedelmi tanfolyam. A közoktatásügyi kormány eme ténykedésével köszönetülnek egy régi vágya teljesült.

— **Szini szezon.** A folyó hó 13-án Iglón megtartott szinikerületi választmányi ülésen a turócszentmártoni játékszezon szeptember 1—14-ig szabták meg. Ekkor fog *Szabados* bevonulni ujjonnan szervezett társulatával. A társulat tagjainak névsorát itt ad-

SIRKÖVEK

Nagy választékban!
Kitűnő minőségben!
Jutányos árakban!

SVEHLA JÁNOS

BUTORARUHAZA, TEMETKEZÉSI

VALLALATA ÉS SIRKÓRAKTARA

TURÓCZSZENTMÁRTON

Szolid és figyelmes kiszolgálás!

Valódi mahagoni és pallisander háló- és ebédülőszobabutorok. A legkitűnőbb minőségű cseresznye-, tölgy- és cserfa stb. matt és politurosz butorok. Saját készítésű masszív szoba- és konyhabutorok. Szőnyegek, függönyök, szabászerkeszté stb. tulhalmozott raktár miatt beszerezési áron

juk. Ismerősök: Sugár Gyula baritonista, Jeszenszky Dezső titkár és neje J. Széll Erzsébet drámai színésznő, továbbá Tarnay Lidia komika. A társulat többi tagjai mind újak: Hikišch Kató coloraturénekesnő, Mészáros Aranka szubrett, Perényi Lóra naiva, Ungváry Mór hős-szerelmes, Korda Sándor tenorista, Nyáry Rezső és Pásztor Zoltán komikusok, Farkas Ágoston bonvivant és Baranyai Mihály karmester. Az anyaszínésznővel most van az igazgató szerződésben. A társulat többi tagját a megfelelő kar és zenekar tagjai.

— **Football mérkőzés.** A Turócszentmártoni Sport Egyesület a mult vasárnap ismételt tanujelét adta életrévalóságának. A Zsolnai Testgyakorlókörének futballcsapatával mérköztek az állami iskolák játszótérén s dacára a rendkívül sáros és csuszós pályának a mérkőzésből 3:2 arányban kerültek ki győztesen. A mérkőzésnél megjelent közönség lelkesen tüntetett a mártóniak játéka mellett. Első félidő 2:0 volt a zsolnaiak javára. Különös elismeréssel adózott *Zsábka, Kornhauer és Matuskovich* játéka. *Sztraka* János kitűnő szakismerttel töltötte be a bírói tisztot.

— **A Sport Egyesület mulatsága.** A Turócszentmártoni Sport Egyesület mult vasárnap rendezett mulatsága minden tekintetben várakozáson felül sikerült. A vármegyeházányeszen világitott nagyszermében régen nem együtt össze oly sok szép leány mint ebből az alkalmából. Nem is csoda tehát, ha fiatalságunk a legjobb animával kivilágos virradniig maradt együtt. A mulatságon megjelent hölgyek névsora a következő: Asszonyok: Fischer Lajosné, Grossmann Miksáné, Heiser Jenőné, Józsa Mihályné, dr. Künsztler Károlyné, Láng Lajosné, Lázár Jenőné, Löwy Mórné, özv. Libál M.-né, Pokorny Jánosné, Ruttkay Istvánné, Steiner Samuné. Leányok: Fischer Ida, Grossmann Malvin, Horáček Annuska, Kossuth Anna, Kossuth Margit, Künsztler Irénke, Láng Margit, Libál Adél, Simko Ilona, Löwy Aranka, Löwy Irénke, Pálos Anna, Pokorny Amália, Ruttkay Margit, Schächter Ella, Schächter Melitta, Singer Herminka, Singer Irénke, Pokorny Aranka.

— **Műkedvelői szinelőadás.** A szucsányi fiatalság a folyó hó 15-én a Rosenfeld-féle vendéglő termében pompásan sikerült műkedvelői szinelőadást rendezett. Színrekerült: *A bálkirályné és végrehajtó* című mulató egy-egy felvonás darab. A közreműködő fiatalság mindent elkövetett az előadás sikere érdekében. Fáradozásukat siker kísérte. A játékban különösen kitűntek: *Jelínek Margit, Haas Stefánia, Valentin Giza, Singer Margit és Telleš Irma.*

— **Színészet.** Ruttkán Hevesi Mihály színigazgató, a folyó hó 16-va megkezdte előadásait a Rund-féle szálloda nagyszermében. Az előadások eléggé látogatottak.

— **Soroznak.** Szerdán és pénteken ugyancsak hangosak voltak a különben csendes város utcái. Katona sor alá kerülő legények éneke, öreg anyókák keserves siránkozása volt hallható mindenfelé. Soroztak. A bent maradt fiuk nagyokat ittak a katonaléte örméere, az anyák pedig siratták a mondurba kerülő fiataliságot. Amint halljuk, ez idén majdnem teljes számban megjelentek.

— **Egy kis leány borzalma** a hálála. Junász Anna 5 éves moszkói leánya a mult szombaton reggel több játszótársával

együtt játszadozott az utca porában. Egyszerre csak kapja magát a csöp teremtés, félbehagyja a játékot s haza akart menni szülei házához. Amint Hrivnák János háza elé ért, egyszerre óriási szélrohamban kerekedett s a sarkában gyengén álló kaput a kis leányra döntötte. Mikor a segítségére siető emberek a nehéz kaput leemelték a gyermek leányról, a kis teremtés mozdulatlanul, ájultan fektűt a földön s orrából és száájából bugyogott a piros vér. A szerencsétlen szülők rögtön kocsiara pakolták a kis leányt s beszállították a helybéli kórházba, de itt annélkül, hogy egy percere is eszméletére tért volna, már a délután folyamán kiszenvedett. A hatóság megindította a nyomozást, hogy nem terhel-e valakit felelőség a kis leány haláláért.

— **Nyári mulatság.** A pribóci önkéntes tüzoltó egyesület folyó évi augusztus hó 20-án, azaz ma délután, a *Votiky* ligetben nyári tánemulatságot rendez. Belépti díj tetszés szerint. Kezdeté délután 1 órakor. A mulatság tiszta jövedelme az egyesület pénztára javára fordítatik.

— **Csavargó mint titkos rendőr.** *Gyuricza* György mezőkövesdi illetőségű csavargó a folyó hó 18-án végigjárt néhány ruttkai vendéglőt, hol pálinkázás közben nagy garral titkos rendőrnek adta ki magát s ebbeli minőségében nem fizetett. A vendéglősök közül azután a potyázó rendőr urat valaki fejjelentette a csendőrségnél, mely azután teljesen elázott állapotban letartóztatta az atyáft. A vallatásnál kislult, hogy a titkos rendőr ur egy többszörösen büntetett előéletű közönséges csavargó. A titkos rendőr urat a hatóság illetőségi helyére toloncoltatta.

— **Felkéretünk.** Köteles Joachim helybéli lakos annak közlésére kért fel bennünket, hogy a mult vasárnap közléstünkkel szomban is fentartja ama vadját, hogy őt a folyó év május hó 30-án készpénzértől és arany óraléncéttől tényleg megrabolták.

Fontos!

Sirkővásárlók figyelmebe!

Kitört a nagy sziléziai munkássztrájk s ezért a sziléziai raktáron levő összes készletben lévő áruk, mint **sirkőkövek, sirkeresztek, obeliszkek f. é. augusztus hó 27-ig** bezárólag, beszerzési áron alul eladatnak. — Kiki tehát igyekezzék, ha szükséglete van sirkőre, prima és olcsó árut kizárólagosan alanti jöhírnevű cégnél fenti időn belül beszerezni.

Steiner Lajos sirkőüzlete

Turócszentmártonban, főutca. Óriási választék a legfinomabb márvány, gránit, sienit sirkőekben. Már 40—3000 koronáig terjedő árakban kaphatók! — Az összes kőfaragomunkák és javítások elvállaltatnak. Szolid kiszolgálás!

— **Betörés.** Rund Henrik ruttkai szállodához a folyó hó 18-án éjjel ismeretlen tettesek betörték s Wertheimszékrenyét a közeli vasuti árokba magukkal cipelték. Az erős szekrényvel azonban elbánni nem tudtak s miután valószínűleg munkájukban meg is zavarta őket valaki, a szekrényt a benne lévő értékekkel együtt otthagyták az árokban. A csendőrség keresi a póruljárt betörőket, kiknek kézrekerítése több mint bizonyos, annyival is inkább, mert állítólag egy vasuti szolga az egyikkel éppen akkor találkozott, midőn a szekrény fészegtetésével felhagyva elmene-kültek.

— **Meghalt hozzátartozói** iránt mindenki van oly kegyelettel, hogy sirkövet állit emlékére. A mai nehéz megélhetési viszonyok között azonban jól meg kell gondolnunk, hol vehetjük olcsóbban a sirkövet. Olvasóinkat megkíméljük a sok fáradságos kutatástól és ajánlatkéréstől, midőn felhívjuk figyelmüket a jöhírnevű *Steiner Lajos* cégre Turócszentmártonban, kihez mindenki bizalommal fordulhat, mert a legegyszerűbb, valamint a legművészesebb siremlékek igazán olcsó áron csak nála kaphatók.

KÖZGAZDASÁG.

Rosszultermő gyümölcsfák.

Bár a gyümölcstermés sok minden eshetőségnek van kitéve, amelyek a fa termőképességét csökkentik, mégis a gyümölcsfáknál a terméketlenség oka többnyire abban található fel, hogy a talaj tápláló anyagban szegény.

Ezen okot fel lehet ismerni részint magáról a fáról, részint az alatta termő fűfélékről. A táplálékhiányban szenvedő fák ugyanis megmohosodnak, keveset nőnek s így terméketlenek.

A fa mohaságát azonban az éghajlati viszonyok és egyéb körülmények is okozhatják s így egyedül ebből nem lehet határozottan arra következtetni, hogy a talajban nincs elég tápláló anyag. Ha a fák mohosságát tapasztaljuk, vizsgálat tárgyává tesszük azon fűveteket is, amelyek a fa alatt teremnek, hogy határozottan megállapíthassuk, vajjon a talaj táplálóanyagokban szegénysége okozza-e a mohosságot vagy sem. Ha a fa alatt kevés fű nő s ez is vékonyzsalú, rossz minőségű, akkor ez határozottan arról tanuskodik, hogy a talajból hiányzik a káli és foszfor. Ilyen esetben csak dus trágyával tehetjük fánkát termővé. Ez a dus trágya azonban ne álljon egyedül hig istállótrágyából, de emellett okvetlen szuperfoszfátot és meszet kell alkalmazni. A gyümölcsfák nagyon sok meszet igényelnek. Ha a gyümölcsfát elégetjük, a visszamaradó hamu egyharmada mesz, ami eléggé bizonyítja, hogy a gyümölcsfa a talajból igen sok meszet von el, tehát dus mesztrágyázást is igényel. Ha a talaj eléggé meszdus, akkor a fa koronája alatti földben hereféléket is nagy mennyiségben találunk, ha azonban ezek hiányzanak, akkor a talaj meszszegény. A fák trágyázása tehát csak akkor helyes, ha dus istállótrágyát és meszet vagy bő szuperfoszfátot alkalmazunk trágyázásul. Ezt a trágyázást addig kell évente ismételnünk, míg a fa koronája alatt löbherefélékkel kevert dus fűnöves indul meg, ami

annak a jele, hogy most már a talaj felső rétegében annyi foszfor és mész van amennyi elegendő arra, hogy az esőviz azt részben a fa gyökéréig lemossa.

Versenydíjazás eredmény. A jános-hegy—prieokpai th. közut 20—21 és 26—28 km szakaszain s a gajdel—pribóci th. közut 0—3 km. szakaszán 3975 kor. költségösszeggel engedélyezett vörösfenyőfa utkolatók építése végrehajtásának biztosítása iránt kiírt s folyó hó 11-én Turócz vármegye alispánja által meg is tartott nyilvános zárt írásbeli versenytárgyaláson ajánlatot tettek: 1. Weitzer János Gép-, Vagongyár és Vasöntőde Részvénytársaság Aradon. Budapesti cég 80 mm. magas vastartókból képezett kargerendák, Remenyik-féle szabadalmazott korlátokra részben 5 kor. 90 fillér, részben pedig 6 kor. 28 fillér folyóméterenkénti egységár mellett 4982 kor, 96 fillér vállalati árral és ugyancsak Remenyik-féle szabadalom szerinti 16 mm. széles Zirenas karfás szerkezetű korlátokra 6 kor. 50 fillér illetőleg 7 kor. folyóméterenkénti egységár mellett 5554 korona 64 fillér vállalati árral. 2. Komenda István kőműves és ácsmester pribóci lakos 2% árengedmény mellett 3895 kor. 80 fillér vállalati árral vörösfenyő korlátokra. A vármegye közigazgatási bizottsága a 2. ajánlatot fogadta el.

Házalás ezüst órákkal. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter f. évi augusztus hó 8-án 50972. szám alatt kelt rendeletével utasította a másodfoku iparhatóságokat, hogy az ezüst órákkal történt házalást szigorúan ellenőrizték s ha megállapítást nyer, hogy valaki nemes fém (arany v. ezüst) tokkal ellátott órákkal házalt, úgy azt vagy azokat a fenálló házalási szabályok 19. §-ának c. pontjába utköző kihágás miatt az elsőfoku rendőrhatalomhoz mulhatatlanul jelentsek fel.

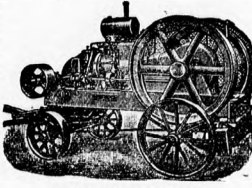
A vasárnapi munkaszünet részleges felfüggesztése augusztus hó 21-én. A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur rendeletéből mindazon ipari munka, tehát a kereskedelmi árusítás is *folyó hó 21-én, vasárnapon reggeli 6 órától déli 12 óráig és esti 6 óráig* túl akauálytalanul végezhető. Önként értetődik, hogy azon ipari munkák tekintetében, a melyekre nézve a vasárnapi munkaszünetről szóló 1903. évi általános miniszteri rendelet hosszabb időt állapít meg, ezen korábbi rendelet határozmányai irányadók.

Ásványvizeink harca. Örömmel észleljük, hogy az utóbbi időkben a magyar ásványvizek lépésről-lépésre elhódítják a külföldi ásványvizek által dominált területeket. Ez a közgazdaságilag és egészségügyileg ürvendetes esemény onnan datálódik, hogy a Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. budapesti cég nagy áldozatok árán minden magyar városban lerakatot létesít és dacára a felemelt tuvartételeknek és az ásványviz felszereléséhez szükséges nyersanyagok állandó áremelkedésének az áratokat lényegesen redukálta. Ezt a külföldi vizek kiszorítására irányuló akciót örömmel üdvözöljük és felhívjuk t. olvasóink figyelmét fennit cég által városunkban létesített lerakatra, ahol a kitünőbbnél kitünőbb magyar ásványvizeket palackonként is áruistják.

Felelős szerkesztő: Dugovich Titus.
Helyettes szerkesztő: Boldizsár Boldizsár.
Kiadótulajdonos: Moskóczy Ferencné.

Borszéki
GYÖGYÉS ÜDÍTŐVIZ.
A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK
KIRÁLYA!

Ugyoróhöz kereszternek.

Ugyoróhöz kereszternek.

EREDETI
CHRISTOPH!
benzin szivógáz-motorok, lokomobillók és
NYERSOLAJ-MOTOROK
ma az első helyen állanak.
A „CHRISTOPH“ név garancia.
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.
Kérjen árjegyzéket
DÉNES B. motorspecialista
cégtől —
BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15.

Három és négy szobás lakás
kiadó.
Bővebbet Kottek J.
háztulajdonosnál.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappan
valódi csakis a
Schicht!
névvel és a „szarvas“ véd-
jeggyel!

Fényképészeti gépek és az összes kellékek
kitünő minőségben és olcsó árakon!
Moskóczy Ferencné
könyv- és papirkereskedésében
Turóczszentmártonban kaphatók.

Aki jó fényképet,
vagy híu nagyítást akar. az
forduljon **HEGEDÜS I.**
fényképészhez Turócszentmár-
tonban, (Moskóci ház), ki kivá-
natra vidékre is megy.

Kocsikasokat

mérték után készít
a „Viktória“ kosáripár
Turócszentmárton.
(Holländer-féle ház.)

Akar nősülni? Hölgyektől (ezek között
törvénytelen gyerme-
kekkel, testi hibával stb.) 5—500,000 kor.
vagyonnal fel vagyunk hatalmazva meg-
felelő férjet keresni. Csakis urak (ha vagyón-
nélküliek is), akiknek komoly szándékuk van
és gyors házassághoz akadály nincsen,
írjanak a következő címre: L. Schlesinger,
Berlin 18. (Deutschland).

A fogak közti maradt ételmaradékok szét-
bomlásából minden ember szájában főként
az éjjeli alvás alatt savak és rothadási mik-
robiumok keletkeznek, melyek a fogakat
megtámadják. — Ezek
okozzák a fogszuvaso-
dást, a szájbűzt és a ki-
nos fogfájást. Semmiféle
fogtisztítószert meg nem
szüntetni ezen bajokat oly
biztosan, mint a Sztraka
Menthol-fogszappan. —
Gyógyszertárakban és
drogériákban ára 1 kor. 3 dbt 3 koronáért
bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.
Kapható: **Topeczer Sándor** gyógyszerész-
nél Turócszentmártonban.

Legalább 3 középiskolai osztályt
végzett jó házból való fiuk

nyomdásztanulókul

felvételnek

a Turócszentmártoni
Magyar Nyomdában.

Oszi trágyázás!

Valódi

védjeggyü

Thomassalack

a legjobb és legolesőbb
foszforsavas műtrágya!

Csak
valódi
zsákban
eredeti
van

akkor
ha ilyen
van és
ólomzár
rajta.

Minden zsák tartalomjellel és
olláva.

Óvakodjunk a hamisításoktól.

KALMAR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken, Berlin
vezérképviselője

Bndapest, VI. Andrassy-ut 49.

Képviselőség és raktár: **Freiberger Sándor, Zsolna.**

Vadon termő, hegyi gyümölcsből
készült, legfinomabb zamatu

málnaszörpöt

5 kilós bádogdobozokban 7 koro-
náért bérmentve szállít

GAZDIK JÁNOS

gyógyszerész Körmeöcbányán.

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal.

Óvás!

Aki varrógépet akar vásárolni, ne befolyá-
soltassa magát olyan hirdetések által, a
melyeknek az a céljuk, hogy

SINGER

név alatt használt vagy régebb rendszerű
gépeket hozzanak forgalomba. Inkább azt
vegye figyelembe, hogy varrógépeinket
nem viszontelárusítók után, hanem saját
üzlethelyiségünkben közvetlenül adjuk el
a közönségnek.

Csak oly
üzletekben,
melyek ezen
címmel
vannak
ellátva

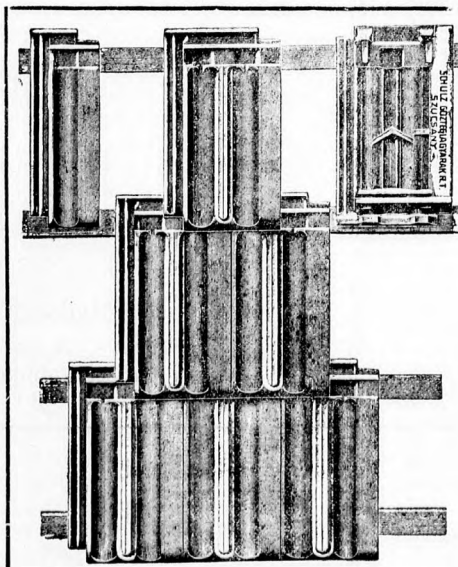

szereshetők
be Eredeti
SINGER
varrógépek

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság

Turócszentmárton, Léva,
Požsony, Besztercebánya,
Selmecbánya, Rózsahegy,
Zsolna, Alsókubin.

Schulz Gőztéglagyarak

Részvénytársasága

Szucsány (Ks.-Od. vasút)
és Turócszentmárton
gőztéglagyárai

szállítanak:

Francia kettőshornyolt-, hor-
nyolt- és hódfarku fedélserepet,
alagsőveket, nyersfalazati és
idomtéglákat vízhatlan, fagyel-
lenálló, egyenletes minőségben.
Minden iparágunk megfelelő cha-
motte és állzó téglákat.

Építési vállalata

szerkeszt és épít: minden alaku
gyári kéményeket, kazánbe-
falazásokat és tüzelési beren-
dezéseket jótállás mellett.

Központi iroda: Szucsány-
Elárusítóhely Turócszent-
mártonban **SCHULZ**
LIPÓT cégnél.